

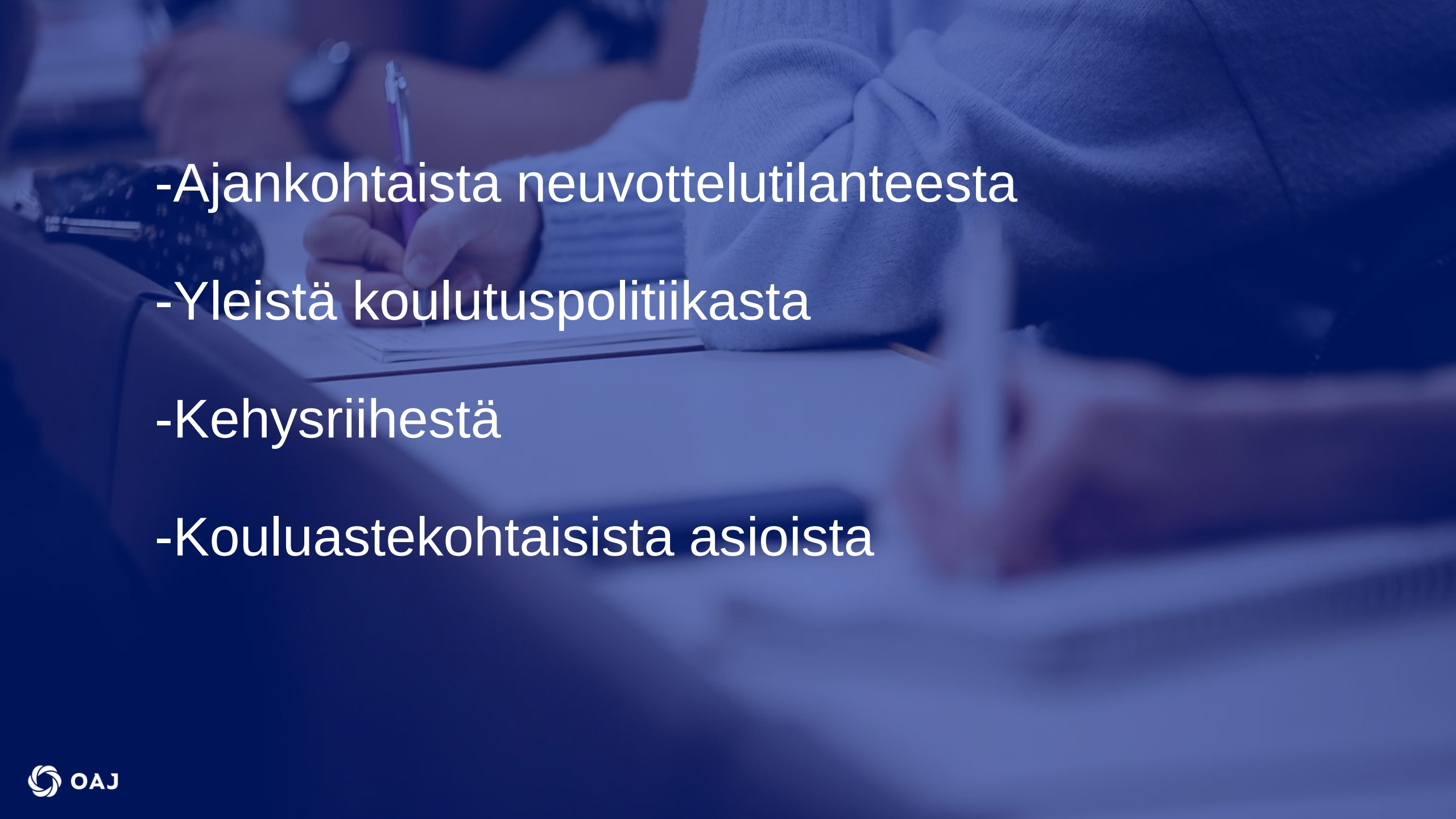
OAJ UUSIMAA

Yhteysopettajakoulutus

9.4.2022

Sebastian Lindqvist

OAJ hallitus, FSL

-
- Ajankohtaista neuvottelutilanteesta
 - Yleistä koulutuspolitiikasta
 - Kehysriihestä
 - Kouluasteakohtaisista asioista

Ajankohtaista neuvottelutilanteesta

Kunta

28.2 KT: keskeytetty

4.3 OAJ: päättäneet tuloksettomina

7.3 Lakkovaroitus I (Jyväskylä ja Rovaniemi)

Valtakunnansovittelija

11.3 Lakkovaroitus II (Tampere ja Kuopio)

15.3 Lakkovaroitus III (Turku ja Oulu)

16.3 VS siirtää lakkoja I ja II

21.3 Lakkovar. IV (Hki, Espoo, Vantaa, Kaun. 19-25.4)

29.3 VS-sovintoesitys, OAJ hylkää

30.3 JUKO ja muut PSJ hylkäävät sovintoesityksen

7.4 VS esittää sovittelulautakunnan perustamista, 8.4 nimetty

Sivista

Sivistan Yksityinen opetusala:

2.4 Neuvottelut päättyneet tuloksettomina

4.4 Lakkovaroitus I

5.4 Sovittelija (Jukka Ahtela)

8.4 Sovittelu alkanut

Sivista - Yliopistot ja harjoittelukoulut:

3.4 Neuvottelutulos

5.4 OAJ hylkäsi neuvottelutuloksen

7.4 JUKO hyväksyi, vaikka OAJ vastusti

Sivista - Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset

Neuvottelut keskeytyneet,

 OAJ odotetaan työnantajan yhteydenottoa (6.4. tiedon mukaan)

Voimassa olevat OAJ:n jäseniä koskevat lakkouhkat* ja ylityö- ja vuoronvaihtokiellot

*Lakko toteutuu, ellei ratkaisua synny sitä ennen.

Ylityö- ja vuoronvaihtokielto 4.4. klo 0.01–10.4. klo 23.59

Koskee OVTES- ja KVTES-sopimusten piirissä olevia työsuhteisia työntekijöitä.

Lakko 6.–7.4. Jyväskylä, Rovaniemi, Oulu ja Turku

Lakko koskee 6 700 opettajaa eli OVTES- ja KVTES-sopimusten piirissä, kaupungin palveluksessa olevia OAJ:läisiä.

Lakkouhka 12.–13.4. Tampere ja Kuopio

Koskee 4 000 opettajaa eli OVTES- ja KVTES-sopimusten piirissä, kaupungin palveluksessa olevia OAJ:läisiä.

Lakkouhka 19.–25.4. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen

Koskee 11 400 opettajaa eli OVTES- ja KVTES-sopimusten piirissä, kaupungin palveluksessa olevia OAJ:läisiä.

Lakkouhka 19.–25.4. Helsinki

Lakko koskee 750 opettajaa eli 15 helsinkiläistä yksityiskoulua (Sivistan yksityinen opetusala).

Tehyn ja Superin lakko 1.–15.4. 6 sairaanhoitopiiriä

OAJ:n jäsenet eivät tee lakonalaista työtä.

JHL:n ja Jytyn lakko 6.–7.4. Oulu ja Turku

OAJ:n jäsenet eivät tee lakonalaista työtä.

Tehyn ja Superin lakkouhka 15.–29.4. 13 sairaanhoitopiiriä

OAJ:n jäsenet eivät tee lakonalaista työtä.

JHL:n ja Jytyn lakkouhka 19.–25.4. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen

OAJ:n jäsenet eivät tee lakonalaista työtä.

Muut OAJ:n jäseniin vaikuttavat lakkouhkat

- <https://www.oaj.fi/jasenyys/oaj-neuvottelee/>
- <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/viisi-syyta-miksi-palkkaohjelma-tarvitaan-nyt/>
- <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/yksityinen-opetusala-sovitteluun/>
- <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/kuntaneuvotteluihin-harvinainen-sovittelulautakunta/>
- <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/yliopistosopimus-voimaan-oajn-vastustuksesta-huolimatta/>

Yleistä koulutuspolitiikasta

- Koulutuspoliittinen selonteko
 - Kotoutumisen selonteko
 - Oppivelvollisuus
 - Opettajarekisteri

Koulutuspoliittinen selonteko antaa suuntaviivat kuinka suomalaista koulutusta kehitetään tulevaisuudessa

Selonteossa on paljon tavoitteitamme, mutta ongelmiaakin löytyy

✓ Keskeistä osaamis- ja koulutustason nostaminen sekä tasa-arvo.

✗ konkretia, toimet tavoitteiden saavuttamiseksi sekä mm. linjauksia riittävien resurssien turvaamisesta puuttuu.

- Toimeenpanosuunnitelmaan on saatava askelmerkit hyvien tavoitteiden konkretisoitumiseksi käytännön toimenpiteiksi.
- Selonteosta sorvattiin riittävän yksimielinen eduskunnassa
 - ☐ Toimii pohjana tulevien hallitusohjelmien rakentamiseen

OAJ:n tavoitteiden toteutuminen selonteossa

✓ OAJ:n tavoitteita selonteossa:

- Ikäluokkien pienenemisestä säästyvät rahat koulutuksen laadun parantamiseen
- Velvoittavat laatukriteerit perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen
- Opettajien kelpoisuuksien säilyttäminen
- Opettajamitoituksen selvittäminen
- Toisen asteen duaalimallin säilyminen

✗ Puuttumaan jäi:

- Linjaus selontekojen säännöllisestä laatimisesta
- Sitoutuminen nostamaan koulutusrahoitusta
- Linjaus toisen asteen oikeudesta tukeen
- Linjaus varhaiskasvatuksen maisterin kelpoisuudesta
- Konkreettiset kirjaukset korkeakoulujen erilaisista tehtävistä

Sivistysvaliokunnan mietinnössä monta keskeistä lausumaa, joiden edistymistä vaadimme:

Hallitus toteuttaa **koko oppimisen tuen järjestelmän kokonaisuudistuksen** koko koulutuspolulla varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle,

Hallitus valmistelee kokonaisvaltaisen ja tavoitteellisen toimenpideohjelman, jolla varmistetaan jokaisen oppilaan perusopetuksen aikana vaadittavien perustaitojen (lukutaito, kirjoittaminen, laskeminen) oppiminen

Koulutuspolitiikan **rahoituksessa pyritään pitkäjänteisyyteen** ja riittävään perusrahoitukseen hankerahoituksen sijasta

Hallitus vahvistaa kasvatus- ja opetusalan vetovoimaa ja pitovoimaa, huolehtii **perus- ja täydennyskoulutuksen kehittämisestä, kelpoisuusvaatimusten säilymisestä vähintään nykytasolla** ja siitä, että alan henkilöstöllä on mahdollisuus osaamisen jatkuvaan kehittämiseen ja täydennyskoulutukseen kaikkialla Suomessa

Eduskunta keskusteli 29.3 koposelontosta

- https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/PoytakirjaAsiakohta/Sivut/PTK_32+2022+4.aspx
- Selonteko ei ole ongelmaton. Haasteena mm. tavoitteiden moninaisuus ja niiden priorisoinnin vähäisyys. Lisäksi puuttuu luotettavat arviot esitettyjen toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja kustannuksista.
- Tulee turvata riittävä rahoitus
- Perustaitojen oppiminen on varmistettava
- Opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehdittava
- Oppimisen tuen järjestelmä tulee uudistaa ja saada kuntoon
- Vähintään puolet ikäluokista suorittaa korkea-asteen tutkinnon
- 4 % BKT:stä TKI toimintaan
- Osaava työvoima turvattava
- Opettajamitoituksesta: toimeksianto selvityksen tekemiseksi annettu ministeriössä

Kotoutumisen selonteossa esityksiä koulutukseen

- Kotoutumisen selonteko annettiin eduskunnalle syksyllä 2021
 - Selonteossa annetaan tilannekuva ja kerrotaan keskeiset muutostekijät sekä esitetään tavoitteet ja toimenpiteet kotoutumisen edistämisen kehittämiseksi.
- Selonteko sisältää esityksiä myös koulutukseen kotoutumisen edistämiseksi.
- Eduskunta päättää vielä toimenpide-esitykset selonteon pohjalta.
 - OAJ vaikuttaa esityksiin, jotta ne edistävät tavoitteitamme.

Oppivelvollisuus

<https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/oajn-kysely-oppivelvollisuusuudistus-ei-onnistu-jos-perusopetuksen-oppimisen-tukea-ei-korjata/>

Opettajarekisteri perustettava jo tällä hallituskaudella

- Selvitys rekisteristä julkaistiin 17.12.2021
 - https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163695/OKM_2021_54.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Selvityshenkilöt esittävät opettajarekisterin perustamista
 - Karkean arvion mukaan opettajarekisterin kiinteä perustamiskustannus n. 3 milj € viidelle vuodelle. Vuosittainen ylläpitokustannus n. 0,5 milj. €.
 - Rekisterin ylläpitäjä olisi OPH Koski- ja Varda- tietovarantojen tapaan.
- OAJ edellyttää rekisterin ja siihen liittyvän lainsäädäntötyön aloittamista välittömästi.

Miksi opettajarekisteri tarvitaan?

- Opetusalasta ei ole olemassa ajantasaista ja täsmällistä tietoa
 - kelpoisten määrästä, saadusta täydennyskoulutuksesta, työllisyydestä, uran vaihdosta ja sen syistä, eläköitymisestä jne.
- Aikaisemmin tietoa kerätty Opettajat ja rehtorit Suomessa tiedonkeruun avulla.
 - Tiedot eivät ole olleet luotettavia vuoden 2013 jälkeen

Opettajarekisteri tarkoittaisi seuraavaa:

- Luotettava tieto yhdestä paikasta.
- Mahdollistaa ennakkoinnin opettajakoulutustarpeesta.
- Tukee opettajankoulutuksen ja opettajien osaamisen kehittämistä.
- Apuna työnantajalle rekrytointitilanteessa.
- Tutkimuksen tekeminen monipuolistuu ilman raskaita erillisiä kyselyitä.
- Mahdollistaa ajantasaisten vaikutusarviointien tekemisen lainsäädännön yhteydessä.
- Koulutusta koskevat päätökset ja rahoitus saavat vankemmat tietopohjan.

Opettajien kelpoisuus ja opettajatiedonkeruun vastausasteet koulutusmuodoittain

	2010	2013	2016	2019
Paneeli A: Opettajien kelpoisuus				
Perusopetus	88,9	88,7	95,1	95,1
Lukiokoulutus	93,1	93,5	98,0	97,0
Ammatillinen koulutus	72,6	79,8	90,0	93,1
Vapaa sivistystyö	74,8	77,2	82,3	85,2
Paneeli B: Opettajatiedonkeruun vastausasteet				
Perusopetus	91,0	88,0	66,3	49,2
Lukiokoulutus	97,0	94,0	65,5	53,5
Ammatillinen koulutus	86,2	90,0	66,2	45,8
Vapaa sivistystyö	93,0	90,0	66,0	48,1

Lähde: Opettajatiedonkeruu, Vipunen.

Kasvatuksen ja koulutuksen rahoitus

Koulutuksen rahoitusta kasvatettu, mutta valtaosin määräaikaaisesti

- Hallituskaudella lisätty koulutuksen pysyvää rahoitusta noin 400 milj.€
 - Vrt. edellisten hallitusten koulutusleikkaukset noin 2 mrd €
- Määräaikaista rahaa ollut jaossa vielä laajemmin.
 - Laatu ja tasa-arvohankkeet varhaiskasvatuksessa 190 milj. € ,
perusopetuksessa 210 milj. € , lukiossa 15 milj. € ja ammatillisessa
koulutuksessa 270 milj.€
 - Koronatukia noin 250 milj. €
 - Korkeakoulutuksen aloituspaikkoihin määräaikainen raha yht. 124 milj. € + 15
m€ □ reilu 10000 aloituspaikkaa
- Massiivisten leikkausten paikkaaminen on aloitettu, mutta rahoitus pitkälti määräaikaista

OAJ kärkitavoitteet kehysriihessä

- Päätettävä opettajarekisteristä ja perustamiseen rahoitus kehyksiin
- Oppivelvollisuuden toimeenpano
 - **Ammatillisen koulutuksen opettajien palkkaamiseen tarkoitettu rahoitus muutettava pysyväksi**
 - Toisen asteen tukiopetus (ja ammatillisen erityisopetus)
 - Perusopetuksen oppimisen tukeen rahoitusta
 - Päätös opettajamitoitusten selvittämisestä
- Koronaepidemian jälkihoito ja **Ukraina-tilanne**
- **Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoituksen vahvistaminen**
- **Sitouttavakouluyhteisötyö SKY**
 - Oman ryhmän tunnit

- Ammatillisen koulutuksen rahoituspohjan vahvistamiseen osoitetaan vuoden 2021 tasosta 50 miljoonaa euroa vuodesta 2023 lukien.
- Pääministeri Marinin hallitus vastaa sodan aiheuttamiin tarpeisiin julkisen talouden suunnitelmassa sekä kuluvan vuoden lisätalousarvioesityksessä, joka on tarkoitus antaa eduskunnalle toukokuussa.
- Vuoden 2023 valtion T&K-panosten kokonaisuutta (määrärahoja ja valtuuksia) korotetaan 350 milj edelliseen kehykseen verrattuna.
- Sitouttavan kouluyhteisötyön toimintamallin vakinaistamista valmistellaan.

Ukraina

Varhaiskasvatus:

- valtionavustuksella vuonna 2022 sekä
- tilapäislain turvin vuonna 2023

Perusopetus:

- valmistavaa opetusta, suomi/ruotsi toisena kielenä ja oman äidinkielen opetusta sekä riittävät oppilashuollon palvelut sotaa pakenevien lasten auttamiseksi
- määrärahat varataan vuoden 2022 lisätalousarvioon
- jatkossa talousarvioon ja julkisen talouden suunnitelmaan tarpeen mukaan

<https://www.oph.fi/fi/kehittaminen/ukrainasta-paenneiden-lasten-ja-nuorten-oppimisen-tukeminen-perusopetuksessa>

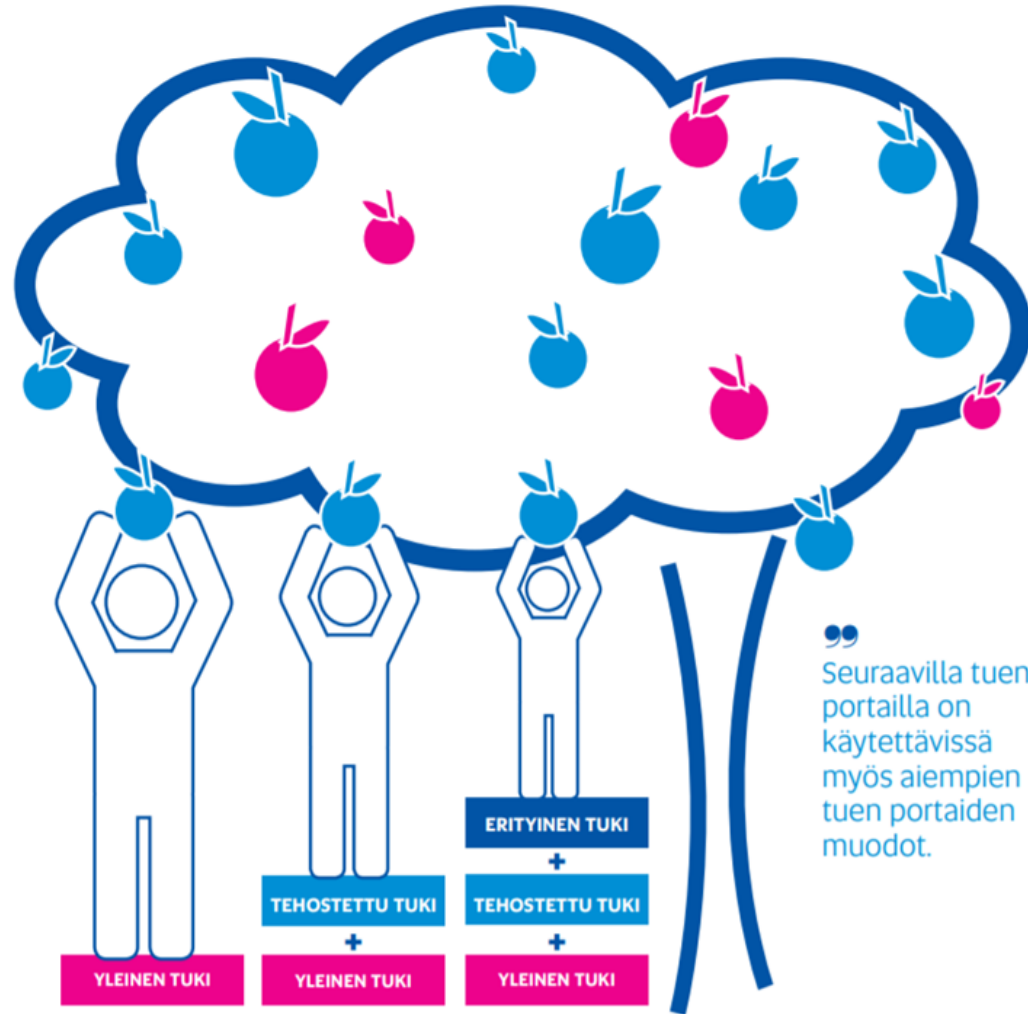
Hallitukselta ei tukea kuntasektorin palkkoihin

- Opettajat laajamittaiseen lakkoon
- Odotukset kunta-alan virka- ja työehtosopimusten tukemisesta eivät toteutuneet kehysriihessä.
- Odotukset eivät kuitenkaan ole kadonneet mihinkään.
- Hallitukselta odotetaan toimia kuntatyönantajan suuntaan palkkaohjelman toteuttamiseen.

Opettajat aloittivat keskiviikkona 6.4. laajamittaisen lakon, joka on ensimmäinen sitten vuoden 1984. Lakkoon menivät ensimmäisenä Oulun, Rovaniemen, Turun ja Jyväskylän palveluksessa työskentelevät OAJ:n jäsenet.

Oppimisen tuki

Oppimisen tuki on uudistettava

Koko koulutusjärjestelmän ja opettajien kuormituksen kannalta keskeinen asia.

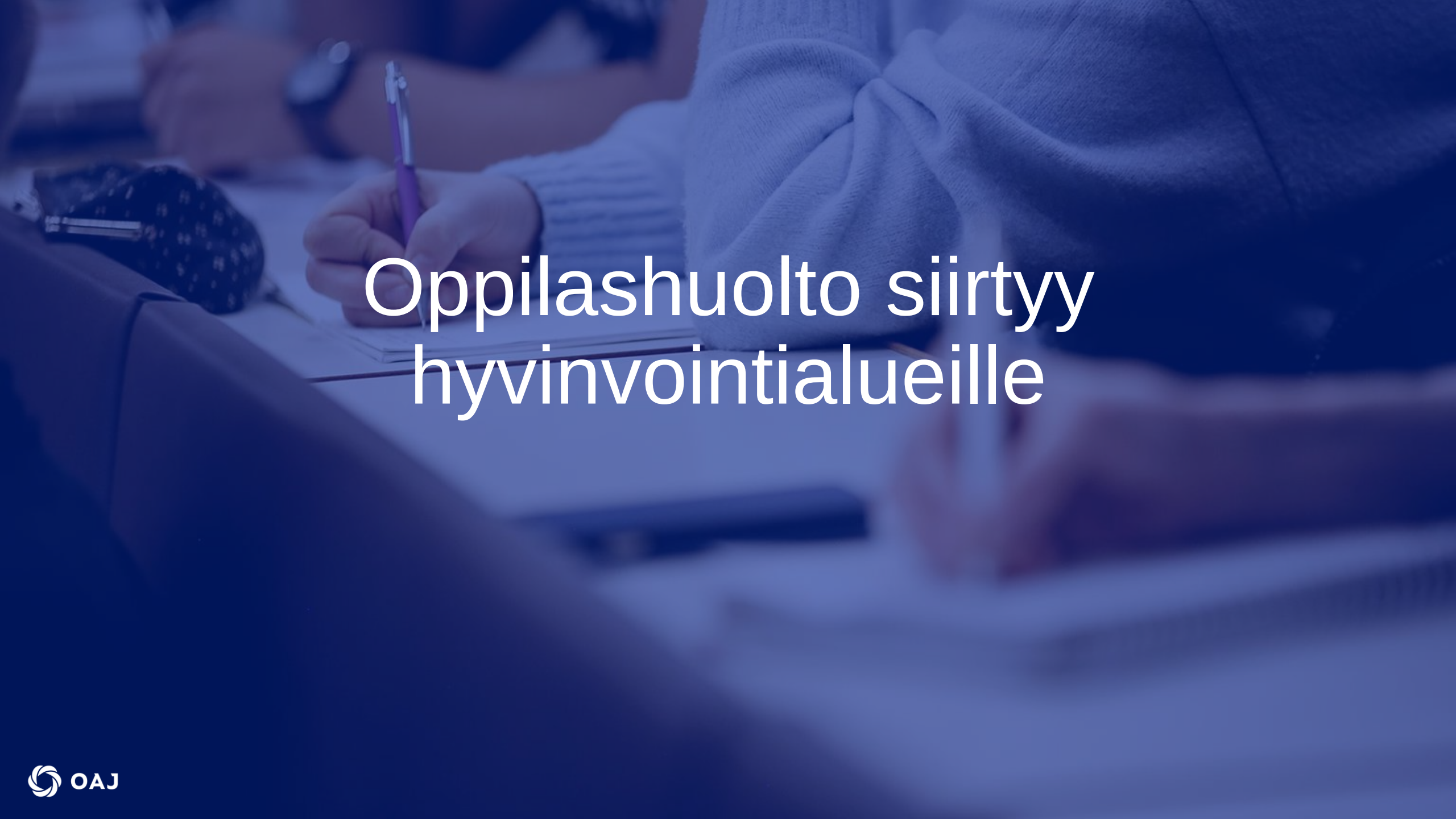
Seuraavilla tuen portailla on käytettävissä myös aiempien tuen portaiden muodot.

Varhaiskasvatuslain uudistaminen

- Varhaiskasvatuslakia uudistettiin säätämällä varhaiskasvatukseen yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Voimaan 1.8.2022.
- Tehostetusta ja erityisestä tuesta on tehtävä hallintopäätös -> vahvistaa lapsen oikeutta tukeen
- Uudistuksessa paljon hyvää, mutta kehitettävää myös. Uudistuksen toinen vaihe valmisteilla. OAJ tavoittelee mm.:
 - Tuen säännösten kehittämistä jatkettava seuraavalla hallituskaudella ja siihen on resursoitava riittävä rahoitus
 - Opettajamitoitusta erityisopettajille
 - Lapsen oikeudesta pien- tai erityisryhmään on säädettävä lailla
 - Täsmennettävä tuen portaiden välinen ero ja niihin kuuluvat tukitoimenpiteet

Perusopetuslain tuen pykälien uudistus käynnissä

- Yhteinen näkemys olemassa siitä että uudistuksia tarvitaan.
 - OAJ vaatii uudistuksille riittävän rahoituksen
- Muutostarpeita käsitelty Oikeus Oppia –tuen työryhmässä ja haussa ensin kustannusneutraaleja korjauksia
 - Tavoitteena saada lakiesitys jo keväälle
- Lisäresurssia vaativat toimet Oikeus oppia –tuen työryhmän loppuraporttiin 8/22
 - Vaikutettava vahvasti että työryhmän toimet konkretisoituvat tulevassa hallitusohjelmassa

Oppilashuolto siirtyy hyvinvointialueille

Oppilashuollon siirto vaatii tiivistä yhteistyötä

- Uudet hyvinvointialueet aloittavat työnsä 1.1.2023. Samalla oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut siirtyvät hyvinvointialueille kuntien vastuulta
 - OAJ vastusti siirtoa viimeiseen saakka ja moni kunta olisi pitänyt oppilashuollon kunnissa.
 - Vaarana on, että oppilashuollon johtaminen hankaloituu, kun jatkossa sen enempää koulu, rehtori kuin kuntien sivistystoimetkaan eivät enää vastaa työnjaosta ja sen resursseista
- OAJ vaatii edelleen, että yksittäisen opettajan työssä muutos ei saa näkyä muutoin kuin opiskeluhuollon ammattilaisten entistä parempana saatavuutena.
- Uudistus vaatii yhteistyön rakentamista ja tiedonvaihdon parantamista
 - Rehtorien ja sivistystoimen johdon pitää pystyä tarjoamaan alueille faktatietoa siitä, mihin ja kuinka paljon opiskeluhuollon työtä kouluissa tarvitaan.
 - Aluehallinnoissa on opittava, mistä opiskeluhuollossa todella on kyse.

Ohjeita tarvitaan erityisesti vastuukysymyksistä ja tiedonkulusta

Kouluastekohtaiset tarkennukset

OAJ:n keskeiset koulutuspoliittiset tavoitteet varhaiskasvatuksessa

Opettajien koulutusmäärien lisääminen ja opettajan profession
kirkastaminen

Opettajamitoitukset ja suhdeluvut pedagogiikkaa tukevaksi

Päiväkodin johtajan ja opettajan tehtävänkuvat selkeiksi ja hallittaviksi

Varhaiskasvatus sivistykselliseksi perusoikeudeksi kuten perusopetus

OAJ:n keskeiset tavoitteet perusopetuksessa

Opettajamitoituksen säätäminen ja sen myötä ryhmäkokojen pienentäminen

Oppimisen tuen vahvistaminen (OAJ:n malli oppimisen tukeen)

Sitovien laatukriteerien laatiminen

Opetusmäärien kasvattaminen (oman ryhmän tunnit)

Vähimmäisosaamisen kriteerien laadinta arviointiin 2.lk

OAJ:n keskeiset tavoitteet lukiokoulutuksessa

Nykyinen lukiokoulutuksen järjestäjämalli säilyy

Rahoitus on nostettava vastaamaan lukiokoulutuksen todellisia kustannuksia

Säädetään opettajamitoituksista lukioon

Opettajien työoloja kehitetään varmistamalla uudistuksissa riittävät resurssit ja täydennyskoulutusmahdollisuudet

Sitovien laatukriteerien kirjoittaminen lukioon

OAJ:n keskeiset tavoitteet ammatillinen II aste

Nykyinen järjestäjämalli säilyy

Rahoitustasoa nostetaan ja rahoitusmallia selkeytetään

Opettajien osaamisen ja työn arvostus kasvaa

Oppimisen tukea vahvistetaan

Ammatillisen koulutuksen rooli vahvistuu

OAJ:n keskeiset tavoitteet taiteen perusopetuksessa

Roolia vahvistetaan hyvinvoinnin ja demokratian vahvistajana

Parannetaan koulutuksen saatavuutta

Nostetaan taiteen perusopetuksen rahoitustasoa

Tehdään alan tiedonkeruusta systemaattisempaa

Vahvistetaan henkilöstön pedagogista osaamista

OAJ:n keskeiset tavoitteet vapaan sivistystyön kentällä

Koulutusratkaisuissa huomioidaan vapaan sivistystyön ja muiden oppilaitosmuotojen yhteistyö.

Vahvistetaan vapaan sivistystyön roolia matalan kynnyksen oppilaitosmuotona

Korostetaan vapaan sivistystyön mahdollisuuksia tukea etenkin aliedustettujen ryhmien koulutusta.

- alhaisen pohjakoulutuksen omaavat
- vammaiset
- seniorit
- maahanmuuttajataustaiset

OAJ järjestö ja viestintäasiat

Käynnissä keväällä 2022

- #tehdääntulevaisuuksia
- Opettajien kirje Suomelle: Tehtävämme on tulevaisuuden kokoinen.
- <https://www.oaj.fi/kampanjat/tehdaan-tulevaisuuksia/>

→ oaj.fi
→ opettaja.fi

Tule mukaan!

Facebook / Twitter / Instagram
@oajry

